

UZEM | ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
UZAKTAN EĞİTİM MERKEZİ

1

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi
Matematik Bölümü
Dijital Ders Platformu

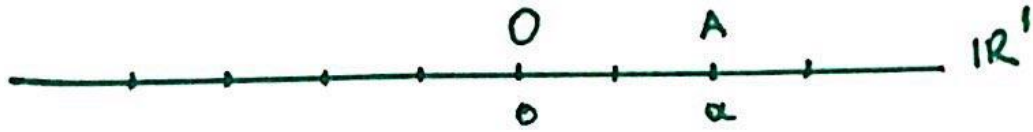
Analitik Geometri I

Prof. Dr. Emin KASAP

Ders 1

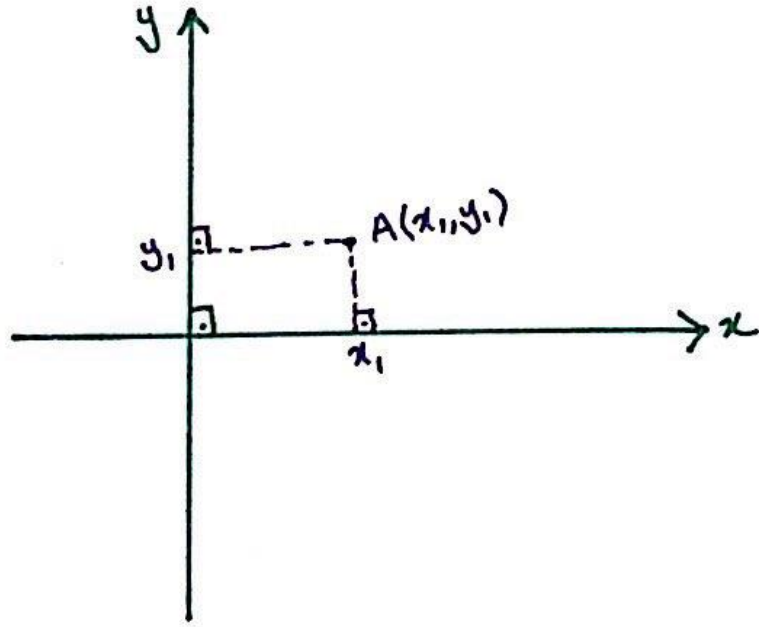
ÖKLİD UZAYINDA NOKTALARIN KOORDİNATLARININ BELİRLENMESİ

1) 1-boyutlu Öklid uzayı $\mathbb{R}^1 = \mathbb{R}$ ile gösterilir. Bu uzayın noktaları doğrudur. Uzaya **reel eksen** veya **Öklid doğrusu** adı verilir.

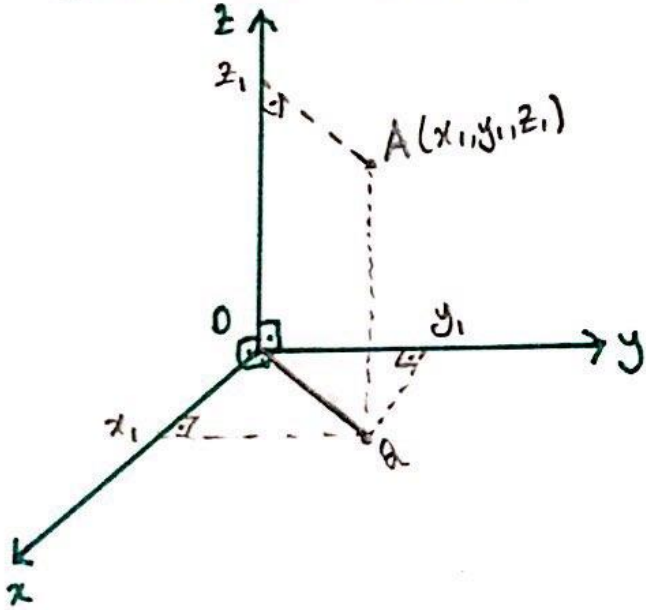

$\mathbb{R}$ uzayının bir A noktasına şekildedeki gibi bir $a \in \mathbb{R}$ sayısı karşılık gelir. $a \in \mathbb{R}$ ye A noktasının koordinatı denir. $A = (a)$ ile gösterilir.

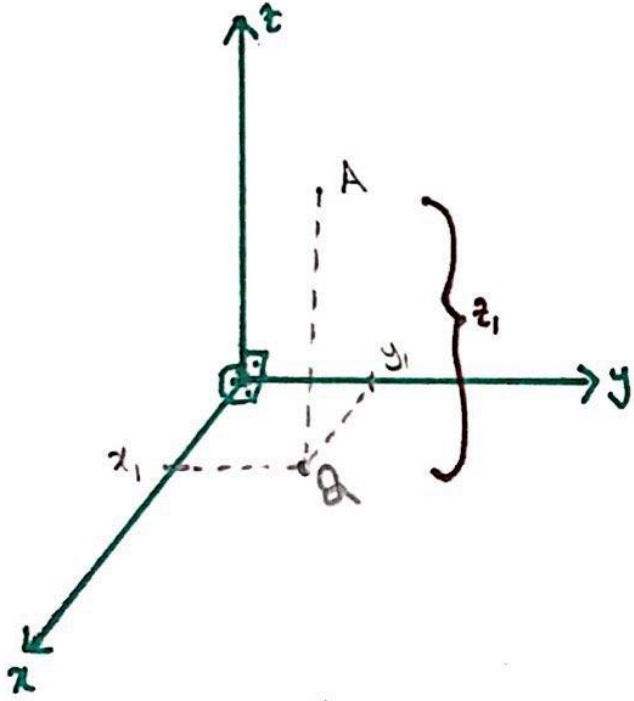
2) 2-boyutlu Öklid uzayı $\mathbb{R}^2$ ile gösterilir. Bu uzaya **Öklid düzlemi** adı verilir. $\mathbb{R}^2 = \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ dir. $\mathbb{R}^2$ de bir xoy dik koordinat sistemi verildiğinde bir A noktasının koordinatları aşağıdaki şekilde bulunur:

3) 3-boyutlu Öklid uzayı $\mathbb{R}^3$ ile gösterilir. Bu uzay içinde yazdığımız uzaydır. $\mathbb{R}^3 = \mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ dir. $\mathbb{R}^3$ uzayında bir xyz dik koordinat sistemi verildiğinde bir A noktasının koordinatları şu şekilde bulunur:

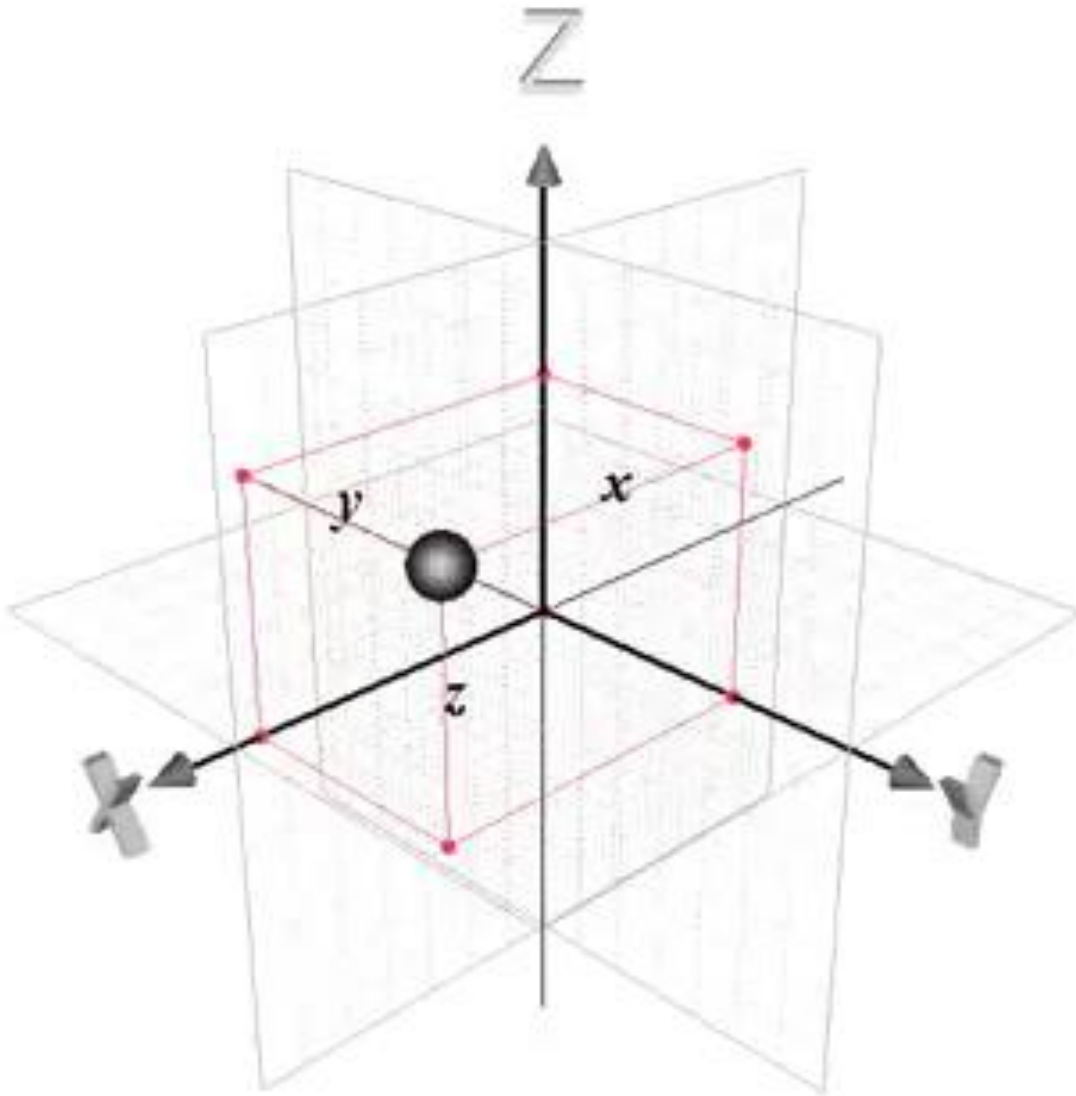

A noktasından xy düzlemine bir dik inelim. Bu dikmenin xy düzlemini kestiği nokta B olsun. B dan x ve y eksenlerine çizilen paralellerin bu eksenleri kestiği noktalara, sırası ile, x_1 ve y_1 diyelim. A dan OA ya çizilen paralelin z eksenini kestiği nokta z_1 olmak üzere (x_1, y_1, z_1) üçlüsü A nın koordinatlarıdır.

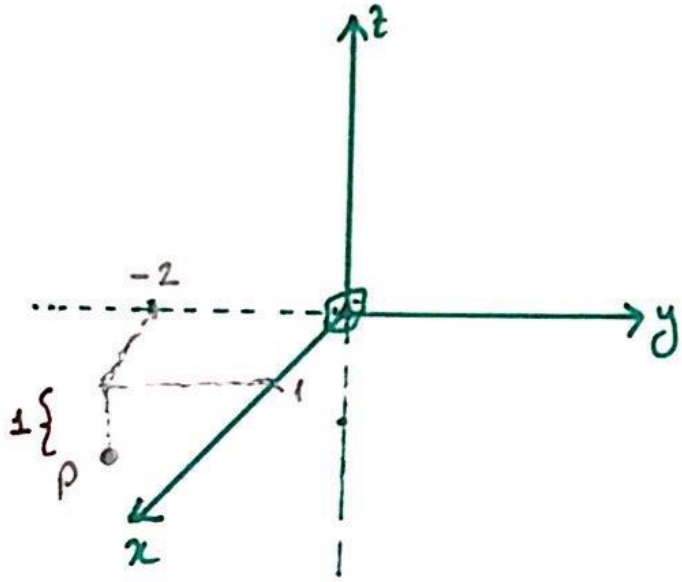
Tersine, bir (x_1, y_1, z_1) ünlüsü verildiğinde buna karşılık gelen A noktası şu şekilde bulunur: x ve y eksenlerinden x_1 ve y_1 uzunlukta noktalar tespit edilir. Bu noktalardan x ve y eksenlerine uzanan paralellerin kesiştiği nokta Q olmak üzere Q dan z boyunca z_1 birim ilerlenir. Geline nokta aranan noktadır.

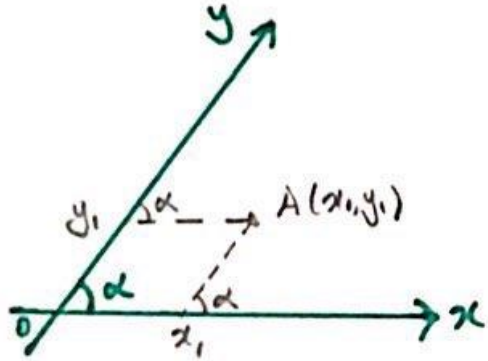
Örnek: $P(1, -2, -1)$ noktasının yerini belirleyiniz.

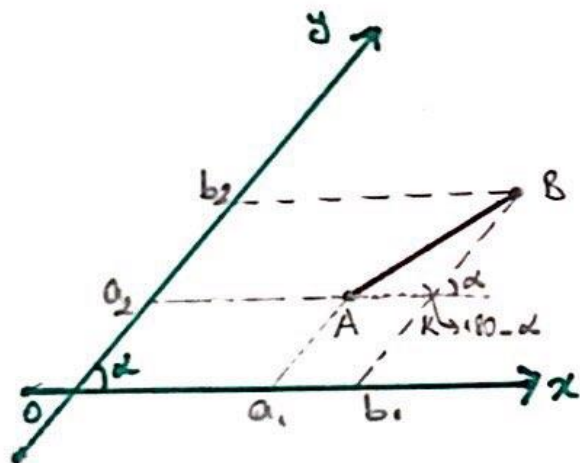

Düzlemde Eğik Koordinat Sistemi

Aralarında α açısı bulunan iki reel eksenin meydana getirdiği sisteme **eğik koordinat sistemi** denir. Bu sistemde verilen bir A noktasının koordinatları aşağıdaki gibi bulunur:

Eğik Koordinat Sisteminde İki Nokta Arasındaki Uzaklık

$A(a_1, a_2)$ ve $B(b_1, b_2)$ noktaları arasındaki

$d(A, B)$ uzaklığını bulalım: $\triangle AKB$ üçgeni

icin Kosinüs teoreminden,

$$[d(A, B)]^2 = [d(A, K)]^2 + [d(K, B)]^2 - 2 d(A, K) \cdot d(K, B) \cdot \cos(180 - \alpha)$$

$$\Rightarrow [d(A, B)]^2 = (b_1 - a_1)^2 + (b_2 - a_2)^2 + 2(b_1 - a_1)(b_2 - a_2) \cos \alpha$$

$$\Rightarrow d(A, B) = \sqrt{(b_1 - a_1)^2 + (b_2 - a_2)^2 + 2(b_1 - a_1)(b_2 - a_2) \cos \alpha}$$

bulunur.

Örnek: Açıları 60° olan κ oy eğik koordinat sisteminde verilen $A(1, -2)$ ve $B(3, 1)$ noktaları arasındaki uzaklığı bulunuz.

UZEM | ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
UZAKTAN EĞİTİM MERKEZİ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi
Matematik Bölümü
Dijital Ders Platformu

Teşekkürler

Prof. Dr. Emin KASAP

Analitik geometri

Ders 1